

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงการต่างประเทศ. วิวัฒนาการความสัมพันธ์ไทย-ลาว. กรุงเทพมหานคร, 2527.

กมล สนั่นเกษตริณ. คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. กรุงเทพมหานคร: นิติ
บรรณาการ, 2535.

เกษมสันต์ วิลาวรรณ. คำอธิบายกฎหมายแรงงาน. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2542.

_____. ชีวิตลูกจ้างกับกฎหมายแรงงาน : คู่มือลูกจ้าง. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน,
2548.

กฤตยา อาชวนิจกุล และพันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. คำถามและข้อท้าทายต่อนโยบายรัฐไทยในมิติสุข
ภาวะและสิทธิของแรงงานข้ามชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและ
สังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548.

คณิ่ง ภาไชย. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. กรุงเทพมหานคร: เนติบัณฑิตยสภา,
2522.

จารุวรรณ ขำเพชร. วัฒนธรรมสัมพันธ์ชายแดนไทย-ลาว. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี, 2546.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. “เปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว”. พระราช
นิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน), 2537.

ธนิต ประทุมชาติ. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้คนลาวเข้ามาประกอบอาชีพในจังหวัดหนองคาย = Motives for Laotians to apply for jobs. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ปาริฉัตร อัสนีวรานนท์. ความสัมพันธ์และการดำเนินนโยบายต่างประเทศของลาวต่อไทย (ธันวาคม 2518-ตุลาคม 2526). กรุงเทพมหานคร, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. กฎหมายสัญชาติไทย : ผลกระทบต่อทั้งผู้ที่เกิดก่อนและหลังวันที่กฎหมายฉบับใหม่มีผลบังคับใช้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2535.

_____. "ฎีกาวิเคราะห้ : คำพิพากษาฎีกาที่ 2901/2535". ในหนังสือกฎหมายสัญชาติไทย : หลักกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2536.

_____. "ผลของกฎหมายสัญชาติใหม่ต่อผู้เกิดก่อนวันที่กฎหมายใหม่มีผลบังคับ". ในหนังสือพิมพ์ในโอกาสครบ 10 ปี ของวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2536.

_____. คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด, 2538.

_____. รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยและเอกสารสำคัญเกี่ยวกับคนต่างด้าวในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544.

_____. รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2545.

นพนธิ สุริยะ. แนวคิดและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

มิตรสัมพันธ์. พี่น้องไทย-ลาว? : สภาพความเป็นมาของความสัมพันธ์ไทย-ลาว . ศรีสะเกษ : มนตรี
ศาสตร์, 2531.

แมคคิลวารี, แดเนี่ยล และจิตราภรณ์ ตันรัตนกุล. กึ่งศตวรรษในหมู่คนไทยและคนลาว :
อัตชีวประวัติ. กรุงเทพมหานคร : สยามประเทศ, 2537.

วงศ์ พลนิกร. ความสัมพันธ์ไทย-ลาว. นครปฐม : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

วิจิตรา วิเชียรชน. รวมกฎหมายแรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

วิชัย โสสุวรรณจินดาและชนินาฏ ลีตส์. กฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชนจำกัด, 2546.

สุภาพร คงศิริรัตน์. อัตลักษณ์ วิถีความคิดของคนไทยและคนลาวจากวรรณกรรมแบบเรียน =
The identities and worldviews of Thai an . พิษณุโลก : สาขาวิชาภาษาไทย คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2548.

วิทยานิพนธ์

ฉันทนา ไกรสถิตย์. “การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้กติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมือง
และสิทธิทางการเมืองของประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ชาติรี รักข์กฤตยา. “ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงานกับแรงงานต่างชาติที่มีชอบด้วย
กฎหมาย”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ชลิดา โตสิตระกูล. “สิทธิในการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

ผดุง ถันยางกูร. “สิทธิของคนต่างด้าวตามสนธิสัญญา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

บทความในวารสาร

ธนาสิทธิ์ สุวรรณประทีป. “ฝนที่ตกไม่ทั่วฟ้า.” วารสารชนเผ่าพื้นเมือง. ฉบับที่ 24. ปีที่ 13. (มกราคม-มิถุนายน 2550) : 77-81.

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. “บุตรของหญิงไทยและชายต่างด้าวจะมีสัญชาติไทยหรือไม่?”. สตรีทัศน์. 7 (2534) 3 : 28-30.

_____. “ฎีกาวิเคราะห์ : คำพิพากษาฎีกาที่ 989/2533 ว่าด้วยสัญชาติไทยของบุตรของผู้ถูกถอนสัญชาติไทยโดย ปว.337”. วารสารนิติศาสตร์. 21 (2534) 2 : 284-293.

_____. “ฎีกาวิเคราะห์ : คำพิพากษาฎีกาที่ 2988/2535 : สัญชาติไทยของบุตรของหญิงไทย และชายต่างด้าวที่เข้าเมืองแบบไม่ถาวร”. วารสารนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์. 22 (2535) 4 : 619-630.

_____. “ฎีกาวิเคราะห์ที่ 1450/2536 สัญชาติไทยของบุตรของมารดาซึ่งถูกถอนสัญชาติไทยโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 337 และบิดาไทย ภายหลังวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535”. วารสารนิติศาสตร์. 24(2537)3 : 632-653.

_____ และจันทจิรา เขี่ยมมยุรา. “ฎีกาวิเคราะห์ : คำพิพากษาฎีกาที่ 720/2505 : สิทธิในการสมรสของคนต่างด้าวในประเทศไทย”. วารสารนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์. 24(2537) : 167-188.

_____. “ปัญหาการใช้แรงงานไร้ฝีมือต่างด้าวในประเทศไทย”. ในหนังสือ “รพี'39” ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2539) : 79 - 84.

_____ . “คำว่า “คนต่างด้าว” และการจำแนกประเภทของคนต่างด้าวในประเทศไทย.”
ดูพาน. เล่ม 4. ปีที่ 43. (ตุลาคม-ธันวาคม 2539) : 150- 163.

_____ . “ฎีกาวิเคราะห์ : คำพิพากษาฎีกาที่ 743/2539 สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ
 บุคคลสัญชาติไทยที่มีบิดาต่างด้าว”. ดูพาน. 44(2540)1 : 187-204.

_____ . “การไปทำงานในต่างประเทศของแรงงานไทย : มุมมองจากกฎหมายของ
 ประเทศต้นทาง”. ดูพาน. 45(2540)2 : 3 - 27.

_____ . “ฎีกาวิเคราะห์ที่ 336/2535 เรื่องสถานภาพทางกฎหมายของคนต่างด้าวที่
 มิได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่อาศัยได้”.
วารสารนิติศาสตร์. 28(2541)4 : 793 – 808.

_____ และสาวตรี สุขศรี. “ฎีกาวิเคราะห์ที่ 463/2535 เรื่องสถานภาพของบุคคลที่
 เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535 จากบิดาและมารดาต่างด้าวซึ่งเข้า
 เมืองในลักษณะไม่ถาวร”. วารสารนิติศาสตร์. จำไม่ได้ว่า ลงเมื่อไหร่ ?

_____ . “สถานภาพทางกฎหมายของคนต่างด้าวที่มิได้รับอนุญาตให้
 เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่อาศัยได้”. วารสารนิติศาสตร์. เล่ม 4.
 ปีที่ 28. (ธันวาคม 2541) : 793-808.

_____ . “ปัญหากฎหมายอันเกี่ยวกับคนข้ามชาติ : ปัญหากฎหมายของสหประชาชาติ
 สามของโลก”. ดูพาน. 46(2542)2 : 68–90.

_____ . “สิทธิของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : ข้อคิดและทางเลือกนโยบายของรัฐ
 ไทย”. หนังสือที่ระลึกวันครบรอบ 72 ปีของท่านศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี เภษมทรัพย์, วันที่
 13 ตุลาคม พ.ศ.2542.

_____ . “แนวคิดและวิธีการในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลตามกฎหมายไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง.” รพีสาธิต. (1) 2544 : 37 -49.

_____ . “สถานะแห่งสิทธิในการสมรสของคนต่างด้าวในไทย”. บทความเพื่อเป็น
 อารยบุชาแด่ท่าน รศ.วิมลศิริ ชำนาญเวช เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิดของท่าน,
 พ.ศ. 2545.

พร อุดมพงษ์. “กฎหมายกำหนดงานของชาวต่างประเทศ”. บทบัณฑิตย. 30(2516):93-102.

สุรศักดิ์ มณีศรี. “ปัญหาสิทธิของคนต่างด้าวในการทำงานและการประกอบธุรกิจ”.

วารสารนิติศาสตร์. 23 (ธันวาคม 2536) : 719-730.

สุจินต์ ชัยมงคลานนท์. “สิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย”.วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

อมรพันธุ์ นิมานันท์. “ปัญหาเกี่ยวกับผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย”.

วารสารอัยการ. 14 (กุมภาพันธ์ 2534): 83-92.

เอกสารอื่น ๆ

การสัมมนาทางวิชาการเรื่องความสัมพันธ์ไทย-ลาว. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง

ความสัมพันธ์ไทย-ลาว. จัดโดย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ
 โครงการสันติภาพและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร, 2531.

การสัมมนาสื่อมวลชนไทย-ลาวกับบทบาทในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ไทย-ลาว. จัดโดย

สมาคมไทย-ลาว ร่วมกับ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. อุตรธานี.

กรุงเทพมหานคร, 2540.

กฤตยา อาชวนิจกุล. “สถานะความรู้เรื่องแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยและทิศทางการวิจัยที่พึง

พิจารณา”. นครปฐม: สถาบันการวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พ.ศ.2509.

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง พ.ศ.2509.

เขียน วีระวิทย์, อติศร เสมอแก้ว และ ทานตะวัน มโนรมย์. “ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในสายตาของคนลาว = Thai-Lao relations in Laotian perspective”. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

โคริน เฟื่องเกษม. ความสัมพันธ์ไทย-ลาว 1975-ปัจจุบัน .กรุงเทพมหานคร : หมวดงานบริการเอกสารทางวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

โคริน เฟื่องเกษม และสุรัชย์ ศิริไกร. ความสัมพันธ์และนโยบายต่างประเทศของไทย. กรุงเทพมหานคร : หมวดงานบริการเอกสารทางวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

คณิงภรณ์ วงเวียน. “ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย - ลาว = Tourism relations between Thai-Laos : a case study of Thai-Laos Friendship Bridge”. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

ความตกลงในกลุ่มประเทศอาเซียน ไทย - ลาว (ASEAN Thai - Laos) พ.ศ.2538.

ณัฐจิรา กระแสร์สาร. “บทบาทคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือไทย-ลาวในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว = [The roles of Thai-Lao Joint Commission in promoting relations between Thailand and the Lao People's Democratic Republic]”. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

บทบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว (MOU Thai – Laos) พ.ศ.2545.

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ.2491.

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2515.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ.2481.

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2502.

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521.

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551.

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2551.

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522.

พระราชบัญญัติแบ่งส่วนราชการตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2539.

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542.

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547.

พันธูทิพย์ สายสุนทร. “ทัศนะของนักกฎหมายต่อปัญหาการได้สัญชาติไทยในปัจจุบัน”. บทความ
เสนอต่อสาร สัมมนาเรื่อง "กฎหมายสัญชาติ : ปัญหาและแนวทางแก้ไข". ซึ่งจัดขึ้นโดย
ความร่วมมือของ องค์การของรัฐและเอกชนหลายหน่วยงาน. ในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.
2534. ที่ห้องรางทอง โรงแรมบางกอกพาเลซ ประตูน้ำ.

_____ . “สิทธิของเด็กที่จะมีสัญชาติไทย”. ความรู้กฎหมายเยาวชนเพื่อเยาวชน. หนังสือจัดทำใน งานโครงการเผยแพร่กฎหมายเยาวชนเพื่อเยาวชนเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติปี พ.ศ.2534. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____, “สถานภาพของคนไทยโดยหลักดินแดน”. งานวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการวิจัยเสริมหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ.2535.

_____. “การแก้ไขกฎหมายสัญชาติไทยในปี พ.ศ.2535”. งานเขียนเพื่อสถาบันพัฒนาข้าราชการตุลาการ. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2535.

_____. “วิวัฒนาการของแนวความคิดว่าด้วยสัญชาติไทยโดยหลักดินแดน”. บทความเสนอในงานธรรมศาสตร์วิชาการประจำปี พ.ศ.2537.

_____. “คนข้ามชาติ : บทสำรวจปัญหาทางกฎหมายและแนวทางแก้ไข”. บทความเสนอต่อการสัมมนาการวิจัยเรื่อง “คนข้ามชาติ” ของประเทศไทย : นโยบาย แบบแผน และผลกระทบ. จัดโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. ณ. ห้องกรุงเทพสอง โรงแรมรอยัลซิติ้ ถนนบรมราชชนนี. เมื่อวันอังคารที่ 10 มกราคม พ.ศ.2538.

_____. “การเข้ามาในประเทศไทยของคนต่างด้าวเพื่อทำงาน : ข้อสำรวจกฎหมายปัญหาและทางเลือกนโยบาย”. จัดโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

_____. “การยอมรับให้คนต่างด้าวผสมกลมกลืนในสังคมไทย : ข้อสำรวจกฎหมายปัญหา และทางเลือกนโยบาย”. นครปฐม: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

_____ , กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ. “ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวนโยบาย
แรงงานข้ามชาติและคนต่างด้าวในประเทศไทย”. เอกสารนำเสนอในการสัมมนาระดม
ความคิดเรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการคนต่างด้าวแห่งชาติ. จัดโดย ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่น
แห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล กระทรวงแรงงาน, วันที่ 27 สิงหาคม 2540.

_____. “กฎหมายสัญชาติใดที่จะต้องนำมาใช้กำหนดสิทธิในสัญชาติไทยของบุคคล
ธรรมดา?”. เอกสารประกอบการสอนสำหรับวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดี
บุคคล. เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2540

_____. “กระบวนการของรัฐในการควบคุมคนไทยที่มีองค์ประกอบต่างด้าว”. หนังสือ
รพีประจำปี พ.ศ. 2541 ของคณะกรรมการเนติบัณฑิต สมัยที่ 50, 2541.

_____. “สถานการณ์ในทางกฎหมายของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย”. งานวิจัยเสนอต่อ
สกว., พ.ศ. 2541.

_____. “วิวัฒนาการของกฎหมายว่าด้วยการได้สัญชาติไทยโดยหลักสืบสายโลหิต
จากบิดา”. รพี'41. หนังสือที่ระลึกวันรพีประจำปี พ.ศ. 2541. จัดทำโดย คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร, 2541.

_____. “หมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาที่ 5815/2541 เรื่องบุคคลที่เกิดในประเทศไทย
ไทยเมื่อปี พ.ศ. 2488 ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่า ตนเป็นคนมีสัญชาติไทยตามกฎหมาย”.
คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2541 เล่มที่ 9. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวง
ยุติธรรม.

_____. “สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ”. งานวิจัยเสนอต่อสถาบันไทยคดีศึกษา
มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2543.

_____ . “การกำหนดความเป็นไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง”. เอกสารประกอบการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง, 2543.

_____ . “หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2239/2543 (ชายร้องขอพิสูจน์ว่าได้สัญชาติไทยเพราะเกิดในประเทศไทยใน พ.ศ.2482 จากบิดาและมารดาสัญชาติจีนและเข้าเมืองไทยก่อน พ.ศ.2470)”. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ.2543 เล่มที่ 9. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม.

_____ . “ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย”. รายงานการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน ซึ่งแต่งตั้งโดยมติของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญทั่วไป). เมื่อวันศุกร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2542. เขียนเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2543.

_____ . “การไปทำงานในต่างประเทศของคนสัญชาติไทย: ข้อสำรวจกฎหมาย ปัญหา และทางเลือกนโยบาย”. งานวิจัยเสนอต่อ สกว., พ.ศ.2543.

_____ . งานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิในสถานะบุคคลตามกฎหมายสู่สิทธิการมีสัญชาติของเด็กที่มีปัญหาในการพิสูจน์ตน, วันจันทร์ที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2546.

_____ . “สัญชาติไทยโดยการสมรส : บทสำรวจสถานการณ์ด้านกฎหมาย และแนวคิดในสังคมไทย”. งานเขียนเพื่อสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2546. ฉบับแก้ไขวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2546.

มณฑล คงแถวทอง. “สรุปรายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาว ค.ศ. 1975-1992”. กาญจนบุรี : สำนักวิจัย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, 2539.

รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว พ.ศ.2546.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.

อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบพ.ศ.2508.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

กรมจัดหางาน [http://www. Doc.go.th](http://www.Doc.go.th)

กานต์ เสริมชัยวงศ์. “การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและการพิสูจน์สถานะบุคคล”.

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=57&d_id=57>

วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2547.

คมชัดลึก. “สัญชาติไทยแก่บุคคลทำคุณประโยชน์แก่ประเทศต้องมีมติของรัฐมนตรีออกมา ด้วย หรือ-อ.อายุ นามเทพ”. 1 เมษายน 2548

<<http://www.statelessperson.com/www/?q=node/458> >, 18 ตุลาคม 2551.

จันทร์ภา นนทวาสี. “ลาวอพยพที่เชียงของ : น้ำโขง ฤาจะเป็นเส้นแบ่งสัญชาติ”. วันที่ 2 มกราคม

พ.ศ.2548 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t1&s_id=143

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของลาว.

<http://www.nsc.go.th/policy4.html>, 25 กุมภาพันธ์ 2547.

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. “แรงงานต่างชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย: ข้อค้นพบ ข้อสงสัย และข้อสรุป”.

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=80&d_id=84>

วันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2547.

_____ . “คำถามและข้อท้าทายต่อนโยบายในมิติสุขภาวะและสิทธิของแรงงานข้ามชาติ”. ร่วมกับ รศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล. รายงานการวิจัยภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง “แรงงานต่างชาติดและมิติสุขภาพกับนโยบายการจัดการของรัฐไทย. ดำเนินงานโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนโลกเพื่อต่อสู้เอดส์ วัณโรค และมาเลเรีย ผ่านเครือข่าย “ฟ้ามิตร” – ภาควิชาโครงการป้องกันเอดส์และแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย. ประสานงานโดยมูลนิธิรักษ์ไทย, 2548

http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=123&d_id=123

_____ . “ถือหลายสัญชาติ : เป็นภัยต่อรัฐจริงหรือ? ผิดกฎหมายจริงหรือ?”. เผยแพร่ในมติชนรายวันเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548. ปีที่ 28. ฉบับที่ 9836

http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=120&d_id=120

_____ . “แรงงานที่ไม่มีสัญชาติไทยในสังคมสมานฉันท์”. งานเขียนเพื่อเสนอในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2548 “สู่สังคมสมานฉันท์” (Toward Social Harmony) ในวันเสาร์และอาทิตย์ที่ 26 – 27 พฤศจิกายน 2548 จัดโดย TDRI ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี

http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=255&d_id=254

_____ . “สิทธิมนุษยชนปรากฏตัวในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ.2549 แล้วจริงหรือ ? : สิทธิเสรีภาพของประชาชนอาจถูกตีความให้ไม่หมายถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน”. เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์รายวันมติชนเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2549 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php

_____ . “บันทึกความตกลงร่วมระหว่างจังหวัดเลยและแขวงเวียงจันทน์ : ประเด็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ซ่อนอยู่”.

http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=400&d_id=399

วันอังคารที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2550.

_____ . “คนต่างด้าวสำหรับประเทศไทย : คือใครบ้าง ? ประเทศไทยต้องคุ้มครองไหม ?
อย่างไรกัน ?”. งานเขียนฉบับนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อวารสารผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา.
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=422&d_id=421
วันจันทร์ที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2550.

พงษ์เทพ ยังสมชีพ. แนวคิด และวิธีการแก้ไขผลกระทบของมาตรา 7 ทวิ วรรค 3 แห่ง
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ. 2535 ต่อเด็กไร้สัญชาติที่เกิดในประเทศไทย.
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=107&d_id=107
วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา [http://www. Krisdika.ga.th](http://www.Krisdika.ga.th)

อดิศร เกิดมงคล. “สรุปนโยบายและสถานการณ์แรงงานข้ามชาติปี
2547”.<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=94

_____ . “อาสาสมัครช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติด้านสิทธิและสุขภาพ: กลไกที่ถูกเมินเฉย
ทางออกที่ถูกปิด”.
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=99&d_id=100>
วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2547.

_____ . “แรงงานข้ามชาติที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ: สถานการณ์
และแนวทางการช่วยเหลือฟื้นฟู”.
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=109&d_id=109
วันที่ 26 มกราคม พ.ศ.2548

เอกชัย ปิ่นแก้ว. “การหนีตายของคนทุกข์” : คำให้การของ(ผู้ที่ถูกเรียกว่า) “ลาวอพยพ” บ้านหาด
 บ้าย-ทรายทอง ต.ริมโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย กับการจัดการองค์ความรู้ และสิทธิ
 มนุษยชนระหว่างชายแดนไทย-ลาว.
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=106&d_id=106
 วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ.2547

อริยะ เพ็ชรสาคร และนางเตือนใจ ดีเทศน์. “สานสัมพันธ์ลาว-ไทย ร่วมกันจัดการประชากรลุ่มน้ำ
 โขง”. เผยแพร่ใน สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ฉบับที่14. ปีที่ 56. ฉบับวันศุกร์ที่26ธันวาคม
 2551-วันพฤหัสบดีที่1มกราคม 2552.
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=436&d_id=435

องการระหว่างประเทศเพื่อการรยกย้ายถิ่น <http://www.iom.org>

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ <http://www.ilo.org>

<<http://www.archanwell.org>

<<http://www.lawonline.co.th>

<http://www.trclabourunion.com/c384.htm>

<http://www.tipinasia.info/TH/LAW-info.php?l=th&id=201&t=N>

<http://www.2.moi.go.th/refugee.htm>

<http://www.sittikrai.th./web>